

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Інформаційні системи та технології»

Одеса -2021

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено на початку II семестру 2021-2022 н.р. В опитуванні взяли участь 34 респондента, що складає 68% від загальної кількості здобувачів освіти, що навчаються на 1 – 3-му курсах за ОПП «Інформаційні системи та технології»; серед них – 5 студентів 1-го курсу, 17 студентів 2-го курсу і 12 студентів 5-го курсу. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукових програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою, в розрізі років навчання здобувачів вищої освіти.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Інформаційні системи та технології»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	97,1	2,9
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	76,5	23,5
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	23,5	76,5
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	2,9	97,1
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	88,2	11,8

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 88,2% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньої програми. Серед очікувань, які не виправдалися, студенти назвали: недостатній обсяг англійської мови, переважання математичних дисциплін над інформаційними, недостатність дисциплін, пов'язаних з графічним дизайном.

Досліджуючи відповіді студентів на запитання анкети, можна зазначити, що 97,1% опитаних студентів відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється

вільний вибір начальних дисциплін, а також вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. 76,5% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки та відзначили відсутність порушення логіки викладання дисциплін.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Здобувачі освіти запропонували:

- додати більше годин на англійську мову;
- додати такі навчальні дисципліни: «Програмування на C,C++», «Аналітична геометрія», «Теорія графів», «Кроссплатформене проектування», «Інженерія програмного забезпечення», «Робототехніка», «Кібербезпека», «Системи штучного інтелекту»;
- вилучити наступні освітні компоненти: «Теорія кодування», «Історія математичного моделювання», «Історія української культури», «Політологія», «Філософія», «Фізика», фізкультура, «Охорона праці та безпека життєдіяльності»;
- додати виробничу практику у IT-компаніях;
- навчальна дисципліна «Технології тестування» має викладатися перед «Проектуванням інформаційної системи»;
- ДС № 4 можна поєднати з комп'ютерною графікою з додаванням необхідних годин, що допоможе краще зрозуміти обидва предмети;
- додати більше пар програмування та зменшити кількість пар математики;
- у процесі навчання зробити більше упор на вирішенні прикладних задач, ніж на отримання теоретичних знань.

За результатами опитування рекомендовано розглянути можливість врахування пропозицій, висловлених здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОПП «Інформаційні системи та технології».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти ще недостатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 44,1% респондентів, частково погодились – 50,0% опитаних, 5,9% не погодились. 44,1% опитаних здобувачів вищої освіти згодні з тим, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, 55,9% частково з цим згодні. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 35,3% опитаних студентів, 50,0% частково з цим погоджуються, 14,7% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 58,8% опитаних здобувачів, частково згодні 41,2%. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 70,6% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 29,4% частково з цим згодні. 61,8% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу і цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, частково з цим згодні 38,2% студентів. Проте, лише 44,1% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 47,1% згодні частково, 8,8% не згодні. 85,3% опитаних здобувачів указали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 14,7% респондентів з цим згодні частково. Слід зазначити, що відповіді студентів третього курсу є більш критичними, ніж студентів 1-го і 2-го курсів.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що 82,6% респондентів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, 17,4% частково з цим згодні. Вважають викладачів добре організованими та підготовленими до занять 73,5% опитаних студентів, 26,5% частково з цим згодні. 55,9% опитаних здобувачів зазначили, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, 41,2% частково з цим згодні, 2,9% не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про недостатній рівень комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 58,8% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 41,2% частково з цим згодні. Зазначили, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли необхідно робити вибір щодо їхнього навчання, 55,9% опитаних здобувачів освіти, 38,2% частково згодні, 5,9% не згодні. Половина опитаних здобувачів зазначили, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми, 47,1% частково з цим згодні. 73,5% студентів вказали, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 11,8% частково з цим згодні, 14,7% не згодні. Вважають методичне забезпечення самостійної роботи достатнім 73,5% респондентів, 23,6% частково з цим згодні, 2,9% не згодні. На думку 76,4% опитаних студентів, необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, 23,6% частково з цим згодні. Також 55,9% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету, 35,3% респондентів частково з цим згодні, 8,8% не згодні.

Результати анкетування свідчать про достатній рівень поінформованості здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти щодо: порядку перескладання заліків, іспитів (82,4% здобувачів ознайомлені, 17,6% – частково ознайомлені); процедур реагування університету на порушення академічної доброчесності (85,3% здобувачів ознайомлені, 14,7% – частково ознайомлені); процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (79,4% здобувачів ознайомлені, 20,6% – частково ознайомлені); про недостатній рівень поінформованості щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів (64,7% здобувачів ознайомлені, 35,3% – частково ознайомлені); недостатній рівень поінформованості щодо роботи психологічної служби університету (41,1% здобувачів ознайомлені, 29,4% – частково ознайомлені, 26,5% не ознайомлені). Студенти 1-го і 2-го курсів менше поінформовані, ніж студенти 3-го курсу.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- В університеті працюють дуже кваліфіковані викладачі, що дійсно мотивовані, щоб навчити студентів. Вони намагаються якомога краще збудувати навчальний процес та завжди готові дати поради в позакласні часи. Існує приємна атмосфера навчання.
- Дуже гарна підготовка до олімпіад з програмування.
- Залучення до командної праці за допомогою проведення практичних робіт, інформаційних систем, семінарів.
- Надання можливості онлайн-навчання у період пандемії, спілкування з викладачами за допомогою сучасних каналів зв'язку.
- Професіоналізм викладачів, можливість отримання додаткових консультацій щодо навчального матеріалу, доступність навчальної літератури
- Мені подобається комунікація між викладачами і студентами.
- Мене дуже радує той факт, що більшість викладачів по справжньому компетентні і досвідчені в своїй сфері. Якщо виникає якесь питання з приводу будь-якої роботи, завжди можна звернутися і запитати що і як можна або потрібно зробити. Іноді викладачі можуть розбиратися в ваших проблемах, не шкодуючи свого часу після занять. Це дійсно дуже радує.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: відсутність буфету, застарілі меблі в деяких аудиторіях, невчасний початок опалювального сезону, відсутність сумісних проектів щодо розробки програмного забезпечення.

Здобувачі освіти запропонували запроваджувати Більше проектів для невеличких груп та конкурсів з нагородами для успішних проектів. Організувати додаткові консультації з профільних предметів для всіх бажаючих.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів освіти щодо:
 - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
 - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - роботи психологічної служби університету.
2. Сприяти більш широкому залученню здобувачів освіти до участі в онлайн-опитуваннях щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
3. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
4. Розглянути можливість збільшення кількості практичних занять за рахунок перерозподілу аудиторних годин в межах окремих навчальних дисциплін.
5. Розглянути можливість запровадження висловлених здобувачами освіти пропозицій.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. У цілому результати анкетування щодо якості викладання свідчать про достатньо високий рівень якості викладання навчальних дисциплін. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж

вивчення навчальної дисципліни; звернути увагу викладачів не неприпустимість зневажливого ставлення до студентів; звернути увагу викладачів, що іноді має місце таке порушення академічної доброчесності з боку студентів як списування; провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету математики, фізики та інформаційних технологій, гаранта освітньої програми «Інформаційні системи та технології» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

І.П. Анненкова